

OKRUGLI STO, NA SAOBRAĆAJNOM FAKULTETU
UNIVERZITETA U BEOGRADU SA TEMOM :
RESTRUKTURIRANJE ŽELEZNIČKOG SEKTORA SRBIJE

**ISKUSTAVA U PROCESU RESTRUKTURIRANJA
ŽELJEZNIČKOG SEKTORA CRNE GORE**

Željeznički prevoz Crne Gore
Railway Transport of Montenegro
AD Podgorica | PLC

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD – PODGORICA

Beograd 07.JUN 2011.GODINE

Pravni okvir

domaća regulativa i Evropska regulativa

GLAVNI ZAKONI

- Zakon o željeznici („Službeni list RCG“, broj 21/04 i „Službeni list CG“, broj 54/09),
- Zakon o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 4/08),
- Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 41/10),
- Zakona o ratifikaciji sporazuma o uspostavljanju željezničke mreže visoke performanse u Jugoistočnoj Evropi („Službeni list RCG“, broj 44/07).

PLANOVI IMPLEMENTACIJE

- Saobraćajna strategija
- Strategija restrukturiranja Željeznice Crne Gore
- Plan privatizacije Vlade Crne Gore

OKVIRNI MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj Uniji
- Memorandum o razumijevanju o razvoju jugoistočno evropske glavne regionalne saobraćajne mreže
- Dodatak Memorandumu o razumijevanju za željezničko saobraćajno područje jugoistočne Evrope

EVROPSKA PRAVNA REGULATIVA

- I željeznički paket direktiva /primjenjen/
- II željeznički paket direktiva /primjenjen/ i
- III paket željezničkih direktiva /buduća implementacija/.

Pravni okvir i istorijski razvoj željezničkog sektora

- Po Zakonu o željeznici Republike Crne Gore iz 1989. godine – osnovano Javno preduzeće Željeznice Crne Gore (isključivo državno vlasništvo);
- Od JPŽCG, 2002. godine u procesu tzv. masovne vaučerske privatizacije stvara se Željeznice Crne Gore A.D. (država 60,1%) bez predhodnog restrukturiranja preduzeća
- Odlukom Vlade RCG 2005. godine o preuzimanju dijela dugova po osnovu kreditnih zaduženja od ŽCG A.D. Država ima većinski dio zajedno sa državnim fondovima od 68,9%;
- 2006. godine formiraju se dvije kćerke firme ŽCG-Infrastruktura DOO i ŽCG – Prevoz DOO , a krovno Društvo je ŽCG A.D.
- Saglasno Strategiji restrukturiranja i zaključcima Vlade Crne Gore o daljem restrukturiranju u 2008.godine izvršeno potpuno odvajanje Upravljača infrastrukturom od Prevoza gašenjem matičnog Društva ŽCG AD., formiranjem Željezničke infrastrukture Crne Gore AD i Željezničkog prevoza Crne Gore AD.
- U postupku daljeg restrukturiranja dolazi do odvajanja od Željezničkog prevoza Crne Gore, teretnog operatera i formiranje novog Društva MONTECARGO AD – Podgorica JSC.
- U 2011. godini izvršen je dalji proces segmentacije u restrukturiranju i formirano novo Društvo odvajanjem AD Održavanje željezničkih voznih sredstava- Podgorica od ŽPCG.

Ciljevi restrukturiranja

- *Potpuno odvajanje željezničkog preduzeća od upravljača infrastrukture*
- *Primjena evropskih standarda bezbjednosti i sigurnosti*
- *Državno vlasništvo infrastrukture uz jasnu podjelu troškova održavanja i modernizacije između države i korisnika kroz naknade za korišćenje trasa koje moraju biti nediskriminišuće*
- *Privatizacija i/ili – PPP u operativnim aktivnostima , liberalizacija tržišta, povećanje kvaliteta usluga*
- *Slobodan pristup pruži i transparentne i ujednačene cijene za korišćenje pruge*
- *Uklanjanje kritičnih mjesta na kojima je brzina saobraćaja smanjena kao i dostizanje projektovanih, tehničkih standarda mreže*
- *Logističko jedinstvo sa željeznicom Srbije i lukom Bar i jačanje tranzitnog saobraćaja, posebno kontejnerskog i intermodalnog saobraćaja*
- *Uvođenje željezničke pruge Bar – Beograd u trans-evropsku transportnu mrežu*

Institucionalni okvir

Prednosti restrukturiranja iz stečenog iskustva

- Izvršena je finansijska konsolidacija, preuzimanjem dugova od strane države,
- Ostvarena je veća transparentnost u korišćenju budžetskih sredstava, veća disciplina u finansijskom pogledu ,
- Preciznije se određuju –troškovi visina subvencija potrošačkih jedinica
- Drugačiji tretman države prema željezničkim preduzećima,
- Svako društvo obavlja svoju djelatnost, samim tim se vrši bolja organizacija posla,
- Regulisano plaćanje između prevoznika i upravljača infrastrukturom za korišćenje, sklapanjem Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture, valorizacija infrastrukture,

Nedostaci restrukturiranja

- Ne postoji pravi ključ za diobni bilans. U procesu formiranja i funkcionisanja nasledjeni problemi opterećuje novo društvo, tu se misli na tehnološki višak, pravosudne presude iz prošlosti, nepravilna podjela poslova i odgovornosti, nepravilna podjela imovine i sredstava.
- Nedostatak regulativnog okvira koji je trebao paralelno da se razvija sa procesom restrukturiranja.
- Infrastruktura se suočila se velikim brojem zaposlenih koji je u procesu restrukturiranja pripali infrastrukturi kako bi u ostala društva pripremila za privatizaciju,
- Problemi sa rasporedom osoblja i poslova, nepoštovanje direktive do kraja o podjeli,
- Tako da se Infrastruktura suočila sa problemom obavljanja poslova koji ne pripadaju upravljaču infrastrukturuom i iz kojih proizilazi velika odgovornost/ poslovi manevarisanja i tehničkog pregleda voznih sredstava/ .Ovo povećava troškove poslovanja upravljača,
- Neadekvatna podjela imovine i osnovnih sredstava, revizija diobnog bilansa,
- Problemi pri isledjenju vanrednih događaja
- Problem sa visinom naknade, neodrživost nacionalnog putničkog operatera u sličaju plaćanja trasa.

***Hvala na pažnji i stojimo
na raspolaganju za moguća pitanja !***

***mr Rešad Nuhodžić, Predsjednik Odbora direktora Željezničkog prevoza Crne
Gore***

***Vesna Tintor, Direktor Sektora kontrole i bezbjednosti u Željezničkoj infrastrukturi
Crne Gore***